

Ідея пошлости виражає явлення релігійної спустошеності та омертвіння, вихід із Бож'яго луча та утрат священого смисла. Такого чловека во всіх областях, к котрым обращується, не створює нічого, крім пошлости, ібо чловека спосіб створити в житті лиш тільки те, чим являється сам в релігійному виміренні.

В чім же стостоєт релігійно-нравственне очисченє?

Охлажденє к пошлому, ничтожному, к греху, обращенє душі к божественним, духовним содержаниям життя путем обновленя життєнної інтенції чловека, которає должна стает духовної [2, с.292].

Таким образом, вихід із антропологического кризиса возможен. Філософу Ільїну он видітся в духовном обновленіи всего человечества и обретеніи им Бога. Познав Бога и стяжав релігійний опыт, человечество победит пошлость и, примирившись со своей совестью, начнет создавать новую культуру, науку, искусство и право [3, с.73]. Первенство в духовном возрожденіи человечества И. Ільїн отдає інтелігенції как носителю высших идеалов.

Источники и литература

1. Евлампіев И. Божественное и человеческое в философии И.Ільїна. – Спб.:Наука, 1998
2. Ільїн И. Аксиомы релігійного опыта. – М.:АСТ, 2004
3. Ільїн И. Путь духовного обновленя. – М.:АСТ, 2006
4. Ільїн И. Русская революция была безуміем. // Ільїн И. О грядущей России. – Джорданвилль., 1991.

УКРАЇНСЬКА СТАНОВА ТА ДУХОВНА ЕЛІТА НОВОРОСІЇ (кін. XVIII-XIX ст.)

Пиценко С.В.

г. Днепропетровск. Украина

Актуальність проблеми дослідження обумовлена сучасною необхідністю історичного осмислення розвитку України в складі Російської імперії на поч. XVIII – кін. XIX ст. Простежуючи долю національної та станової еліти, виходячи з післябогданової доби та часів руйнування Січі, позбавлення привілеїв козацької старшини, можна простежити культурно-історичний розвиток Новоросійської губернії.

Необхідність історичного узагальнення вікових традицій становлення української державності, теоретичного осмислення політичного та культурного досвіду українського народу в його прагненні побудувати власну державу являє собою практичну цінність.

Досліджуючи розвиток найбільших міст Новоросійської губернії можна відмітити великий вклад в освіту та культуру національної інтелігенції. Завдяки діяльності Миколи Федоровського було відкрито в Єлисаветграді (сучасний Кіровоград) в 1867 р. ремісничо-грамотну школу та створено „Єлисаветградське товариство поширення грамотності та ремесел”, до якого приходили нові й нові члени з когорти передової інтелігенції міста, духовенства та станової еліти. При цьому варто наголосити, що діяльність товариства була подією не тільки для міста, а й для цілої імперії. Товариство опікувалось сирітським будинком, бідними учнями, створило комітет народного здоров'я, проводило просвітницькі заходи в селах. Керівниками товариства були Іван Тобілевич, Митрофан Лащенко, Володимир Ястребов, Опанас Михайлович [4].

Одеса також стає великим культурним центром – в 1817 тут було засновано Ришельєвський ліцей, а в 1865 р. – Новоросійський університет. Місцева інтелігенція є членами „Просвіти”, що поширює освіту та грамоту серед простого населення, видає журнал „Нива”(1885р.).

В Херсоні 1886 р. було підготовлено до випуску в світ альманах „Степ”, в якому друкуються українською мовою М.Грушевський, Нечуй-Левицький, Д. Мордовець, А.Грабенко та ін. На його сторінках видаються українські народні пісні, думи та казки. За прикладом Єлисаветградського гуртка формується Херсонський гурток, що існував з 1885 по 1889 р.р. і був очолюваний О.Русовим [2].

Отже, на сьогоднішній день чимало сторінок буття українського народу ще належно не досліджено та вивчено до кінця. Багато з них і досі знаходяться в радянських імперських концепціях повстань, рухів, суспільних і революційних організацій. З такої позиції складається враження що, окрім народників, в суспільно-політичній та культурній сфері в кінці XVIII - XIX ст., не існувало більш нікого. Але, з іншого боку, саме Центральна Україна, особливо починаючи з кінця XVIII століття, дала Україні цілу когорту подвижників і провідників української ідеї в сфері політики, на ниві культури, літератури, науки, які зробили неоцінений вклад в становлення та боротьбу за незалежну державу.

Акцентуємо увагу на тому, що, незважаючи на наявність наукових розвідок щодо питання про соціально-політичне та культурне життя Новоросії кінця XVIII – початку XIX ст., проблему становлення та занепаду української станової та духовної еліти цього періоду не досліджували, що свідчить про наявність історичного дослідницького поля.

Джерела та література

1. Степ. Херсонський беллетристический сборник. – Херсон, 1866.
2. Рябіннін-Скляревський О. Херсонський гурток Русова. – Арк. 19
3. Бракер Наталя. Опанас Іванович Михайлович (1848 – 1925рр.)//Єлисавет. – 1992.-8 липня.
4. Державний архів Кіровоградської області. Науково-довідкова бібліотека. Архівна копія. – Інв. 2.

**О БЕЗЛИЧИИ И ЗНАЧИМОСТИ СОВРЕМЕННОЙ ГУМАНИТАРНОЙ
ИНТЕЛЛИГЕНЦИИ ГЛАЗАМИ ОЧЕВИДЦА И НАБЛЮДАТЕЛЯ****Студенников А.В.***г. Санкт-Петербург. Россия*

Современная гуманитарная интеллигенция, несмотря на то, что она ведет весьма интенсивную и напряженную интеллектуальную жизнь, тем не менее окружена скучным ореолом некоторого равнодушия в вопросах, касающихся кризиса внутреннего мира современного человека, в вопросах, касающихся формирования новых культурных жизненных ценностей и установок. И краеугольным камнем в этой ситуации являются безверие, метафизический нигилизм и неясная мировоззренческая позиция самой гуманитарной интеллигенции.

Рефлектируя феномены современного человека через всевозможные, порой совершенно абстрактные и далекие контексты, не схватывая их в чистом виде, гуманитарная интеллигенция тем самым показывает степень своего бессилия перед обрушившейся на нее собственной и несобственной историчностью. Эта обрушившаяся историчность вместе с внутренним смятением самой интеллигенции, ее благодушным терпением и отсутствием желаний, ее искушениями, страстями и доступностью к честности, утверждают «двузеркальный» принцип сосуществования современной эпохи и современной гуманитарной интеллигенции.

Искушенная временем – и вместе с тем отрешенная от него, огуленная разрушающим расширением повседневной жизни, прекратившая свое существование в качестве культурного явления, гуманитарная интеллигенция еще пытается совершить необходимые аналитические, а иногда и даже экзистенциальные, рывки, чтобы спасти хотя бы нравственные и моральные понятия, носителем которых интеллигенция всегда была. Чтобы спасти хотя бы собственную внутреннюю значимость. Но всему этому мешает ее разброзанность, отсутствие какого-либо единства и внимания друг к другу. Следствием всего этого является безличие гуманитарной интеллигенции.

Другой, не менее значимой проблемой этого безличия является кризис, собственно, гуманитарного образования, выраженный, с одной стороны, отсутствием новых образовательных стратегий в этой области, а с другой – непопулярностью и неясным пониманием его необходимости. В этом вопросе большую часть гуманитарной интеллигенции преследует бездействие и горький опыт комментирования чужого отношения к гуманитарному образованию. Эта ситуация напряжена еще и по той причине, что современный человек не столько ищет образования, сколько смысла жизни и спасения бытия этого смысла, который наполовину зависит от той среды, в которой он находится.

Осуществив комплексный, добросовестный мониторинг собственных сил, так или иначе способных совершать постоянную актуализацию важных вопросов, гуманитарная интеллигенция смогла бы оказывать поддержку друг другу в решении этих вопросов и корректировать внутреннюю жизнь и культурный путь современного человека. И для этого ей придется снова и снова воплощать в своем существовании «бытие к честности», снова и снова изучать жизнь и смотреть на человека непосредственно. Для этого ей придется исследовать и разрешать антропологический кризис современной эпохи своим собственным существованием.